

Financijsko izvještavanje za potrebe transparentnosti duga i investicija u Europi i Središnjoj Aziji: sažeti prikaz rezultata ankete

1. prosinca/decembra 2020.

Svetlana Klimenko, vodeća stručnjakinja za financijsko upravljanje, SB

CFRR >>
Centre for Financial
Reporting Reform

PULSAR

Public Sector Accounting and Reporting Program

PULSAR Program is co-funded by:

 Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Confederation

Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

Ciljevi, anketirane zemlje i odjeli

2

- **Cilj ankete bio je ocijeniti procese** koji omogućuju definiranje, mjerenje, evidentiranje, izvještavanje i objavljivanje javnog duga i investicija
- **Anketirane zemlje:** Bosna i Hercegovina, Kirgistan, Tadžikistan, Republika Srpska BiH-a, Armenija, Bjelarus, Kosovo, Albanija, Gruzija
- **Anketirani odjeli:** jedinice ili odjeli unutar MINFIN-a zaduženi za upravljanje javnim dugom

Definiranje duga

3

- Konceptualizacija, definiranje i razumijevanje „duga”, i shodno tomu, evidentiranje i izvještavanje o državnim obvezama, razlikuje se od zemlje do zemlje

Postotak anketiranih zemalja čije središnje države izdaju jamstva za zaduživanje (u zemlji i inozemstvu) – po subjektu javnog sektora

Kategorije uvrštene u statističku i računovodstvenu evidenciju o dugu javnog sektora u regiji ESA

	Potencijalne obveze	Izdana jamstva	Dospjele nepodmirene proračunske obveze	Prekoračenja u SB-u
Albanija	-	-	-	-
Armenija	-	-	-	-
Bjelarus	-	-	-	-
Bosna i Hercegovina	-	-	-	-
Republika Srpska BiH-a	-	-	-	-
Gruzija	-	-	-	-
Kosovo	-	-	-	-
Kirgiska Republika	-	-	-	-
Tadžikistan	-	-	-	-

Podatkovni standardi

4

- Pomanjkanje dosljedno korištenih i definiranih računovodstvenih ili fiskalno-statističkih okvira u anketiranim zemljama onemogućuje bolju usklađenost izvještavanja o dugu u regiji.

Fiskalno-statistički okvir koji zemlje regije ESA koriste za statistiku duga javnog sektora

	ESA	GFSM	Nacionalni okvir
Albanija	2010.		
Armenija			x
Bjelarus		2014.	
Bosna i Hercegovina			x
Republika Srpska BiH-a			x
Gruzija		2001.*	
Kosovo	2010.	2014.	
Kirgiska Republika		2001.	
Tadžikistan		2001.	

Računovodstveni standardi koji se u regiji ESA koriste za javne investicijske projekte

	Novčana osnova	Djelomična obračunska osnova	Obračunska osnova
Albanija		Nacionalni okvir	
Armenija			Obračunska osnova na temelju IPSAS-a
Bosna i Hercegovina		Nacionalni okvir	
Republika Srpska BiH-a			Obračunska osnova na temelju IPSAS-a
Gruzija			Nacionalni okvir
Kosovo	Novčana osnova na temelju IPSAS-a (IFRS)		
Kirgiska Republika			Nacionalni okvir
Tadžikistan			Obračunska osnova na temelju IPSAS-a

Prikupljanje podataka, evidentiranje i izvještavanje

5

- Anketirane zemlje imaju različite prakse prikupljanja podataka o dugu opće države. Slaba je dosljednost u javnim podsektorima koji su uvršteni u prikupljanje podataka o dugu opće države.
- Sve su anketirane zemlje prijavile da uključuju proračunsku središnju državu, a uključenost drugih podsektora dosta se razlikuje ovisno o zemlji, pri čemu je lokalna država druga najpokrivenija kategorija.
- Samo tri zemlje uvrštavaju informacije o dospjelim nepodmirenim obvezama u pogledu dužničkih vrijednosnih papira/zajmova (uključujući kamate i zatezne kamate za obračunane dospjele nepodmirene obveze) u svoju računovodstvenu i statističku evidenciju: Republika Srpska, Kosovo i Tadžikistan.

Evidentiranje i izvještavanje

6

- Anektirane zemlje nisu usklađene ni po konsolidaciji računovodstvene evidencije. Od devet anketiranih zemalja, pet je prijavilo konsolidiranje računovodstvene evidencije: Bosna i Hercegovina, Republika Srpska, Gruzija, Kirgiska Republika i Tadžikistan.
- Većina zemalja (6) sastavlja statistiku o dugu javnog sektora i izrađuje barem mjesečne računovodstvene izvještaje (Republika Srpska izrađuje dnevne izvještaje, a Tadžikistan kvartalne).

Valorizacija duga

7

Valorizacijske metode koje koriste anketirane zemlje

	Sastavljanje statistike o dužničkim vrijednosnim papirima javnog sektora	Evidentiranje podataka o javnom dugu na državnim računima
Albanija	Amortizirani trošak	Amortizirani trošak
Armenija	Metoda nominalne vrijednosti	Amortizirani trošak
Bjelarus	Nominalna vrijednost plus naknade i obračunane kamate	Nominalna vrijednost plus naknade i obračunane kamate
Bosna i Hercegovina	Nominalna vrijednost plus naknade i obračunane kamate	Nominalna vrijednost plus naknade i obračunane kamate
Republika Srpska BiH-a	Nominalna vrijednost	Amortizirani trošak
Gruzija	Nominalna vrijednost plus naknade/plaćene kamate	Nominalna vrijednost plus naknade/plaćene kamate
Kosovo	Fer vrijednost (kroz višak/manjak ili kroz neto vrijednost imovine)	Fer vrijednost (kroz višak/manjak ili kroz neto vrijednost imovine)
Kirgiska Republika	Nominalna vrijednost plus naknade i obračunane kamate	Nominalna vrijednost plus naknade i obračunane kamate
Tadžikistan	Nominalna vrijednost plus naknade/plaćene kamate	Nominalna vrijednost plus naknade i obračunane kamate

Vanjska revizija i objavljivanje

8

- Regija pokazuje najveću dosljednost u jednom području, u valorizaciji podataka o dugu, koja je uglavnom u rukama vrhovne revizijske institucije (VRI). Osim Kirgiske Republike, sve su anketirane zemlje navele ulogu koju VRI ima u reviziji javnog duga.
- Šest je anketiranih zemalja prijavilo objavljivanje informacija o dugu javnog sektora, uglavnom na internetu, ali dostupno i na zahtjev (bilo u tiskanom formatu bilo u elektroničkom). Kosovo i Tadžikistan ne objavljuju te informacije.

Predložene mjere

9

- **Fokusno područje 1.:** Unaprjeđenje regulatornog okvira i metodologija
- **Fokusno područje 2.:** Dosljedna primjena međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor i standarda fiskalne statistike
- **Fokusno područje 3.:** Usklađenje i poravnanje podataka o dugu i javnim investicijama
- **Fokusno područje 4.:** Jačanje koordinacije između raznih jedinica uključenih u evidentiranje, izvještavanje i upravljanje dugom i investicijama (uključujući systemska sučelja)
- **Fokusno područje 5.:** Jačanje kapaciteta zaposlenih u državnom sektoru